

Preek over Jesaja 35

- Schildwolde, 17 december 2017
- Kees van Dusseldorp
- 3^e advent
- doop

Liturgie:

3^e adventskaars

votum en groet

Opw.462

wetslezing

adventchallenge 3

Ps.63:1,2

doopformulier 1

doopbediening

zingen: dooplied Sela (begeleiding Statement)

gebed

lezen: Jes.35

Mat.11:2-10

adventslid (3 coupletten + 3x refrein!)

kindermoment

Ps.65:5,6

preek

Ps.126

gebed

collecte

Gz.161:4

zegen

Gemeente van Christus,

De steppe

De steppe. Een dorre vlakke. Een doods landschap. Woestijnachtig gebied. Honderden vierkante kilometers. Ken je het? Misschien van natuurfilms? Van internet? Van verhalen? Of uit eigen ervaring?

De ene steppe is de andere niet. Maar dor en stoffig, dat is toch wel het kenmerk. Troosteloos, onvruchtbaar, zuchtend onder de hete zon. Grijsbruin, grijsgroen, grijsgeel. Wat stekelige bosjes, een paar cactussen. Her en der een verspreide boom. Dieren die er kunnen overleven, kom je liever niet tegen. Leeuwen en jakhalzen, slangen en stekelvarkens, hyena's en gieren. Bijna nooit regen. Geen fijne plek. Eigenlijk onleefbaar. Wie boten verzamelt, kan daar wel terecht. De karkassen van beesten. Zonder technische hulpmiddelen overleven ook veel mensen het niet.

Een steppe.

Soms voelt je leven ook zo. Als een woestijn. Een dorre tijd. Als het leven beperkt is tot overleven. Je geen plezier hebt, je geen idee hebt welke kant je moet, je er alleen voor staat. Als er een domper op je leven staat. Of je verstrikt bent in zorgen en verdriet. Je hoort het in de verhalen. Van een moeder over haar zoon. Al twee jaar lang geen contact meer. Een dagelijks verdriet. Van een meisje over haar vader. Slechte ervaringen. Met dagelijkse de pijn van de littekens. Van een man op zijn werk. Voortdurend opvoeiend tegen het wantrouwen van de collega's. Van een jongen met een ernstige ziekte. Weer naar het ziekenhuis, weer dat infuus erin met die afbrekende medicijnen. Van een vrouw, aangeslagen door wat er nu weer is gebeurd. De veerkracht is eruit. Een steppe, het kan je ervaring zijn. Van een bepaalde periode. Of misschien nu wel. Grijs en dor. Eenzaam en zonder vreugde. Teleurgesteld, verbitterd misschien, zonder moed. Als een woestijn.

... zal bloeien!

Maar de steppe ... zal bloeien!

Maar soms valt er regen. Een overvloedige bui. Die ene enkele keer per jaar. Of per vijf jaar. Kostbaar water in overvloed. En een uur later ken je de steppe niet weer. Een bloeiend landschap. Cactussen en doornstruiken die maximaal van het water genieten en uitbundig bloeien. Bloemen en grassoorten die ineens opschieten. Als een groen en kleurig tapijt. Is dat dezelfde steppe? Dat dorre en droge landschap? Ik vind het ontroerend. Zelfs de woestijn bezingt dan de majesteit van de Schepper!

Jesaja schetst vaak de herschepping van de natuur. Als een vooruitzicht dat komt. En als beeld van Gods verlossende werk. Met prachtige beelden.

De steppe die bloeit, ooit zich met ...

de luister van de Libanon – met zijn waardevolle, machtige cederbossen

de glorie van de Karmel – met zijn overvloedige, sappige wijngaarden

de schoonheid van de Saron – met zijn vruchtbare akkerbouwgronden

Jesaja schetst met woorden een beeld. De wildernis zal juichen! De dorre vlakke zal vrolijk zijn. De steppe zal bloeien! Een bijbeltekst om naar te kijken.

De steppe ... zal bloeien. Het ontroert mij. Het raakt aan sterke gevoelens. Gevoelens van verlangen en hoop. Van wonderlijk ingrijpen van God. Van nieuwe blijdschap en toekomst. Voor mezelf en voor anderen. Er is water voor de dorst. Zelfs een cactus krijgt bloemen. Wat zal het dan wel niet voor een mensenleven betekenen? Je kunt het mensen zo gunnen. Dat er levend water in hun leven gaat stromen. Dat de somberheid doorbroken wordt met nieuwe blijdschap. Dat er weer gelachen wordt. De ogen weer gaan glinsteren van energie. Dat er kleur en klank komt in hun leven!

Jesaja roept diepe verlangens wakker. Maar de vlam van verlangen is zo kwetsbaar. Zo snel uitgeblazen. Er hoeft maar iets te gebeuren. Sommige mensen kunnen het niet meer opbrengen. Ze durven niet meer te verlangen. Niet meer te dromen. Ze worden cynisch, somber of gesloten.

Is het wel eerlijk? Van Jesaja? Van mij? Om zo'n paradijs voor ogen te schilderen? Zo'n bloeiende steppe? Als het er in de praktijk toch niet zo uitziet? En het er ook niet op lijkt? Is het geen vlucht uit de realiteit? Een goedkope troost?

De steppe zal bloeien! Wat ik graag zou willen: dat jij het verlangen vasthoudt. En vanuit dat blijvend verlangen leren leven. Getroost en verlangend. Of je op dit moment aan het overleven bent of niet. De steppe zal bloeien!

Want God komt – en verwijdert onrecht

Wat is die bloeiende steppe, die Jesaja schetst? En hoe komt die er? Zullen we samen eens kijken naar het plaatje dat hij schetst?

Die bloeiende steppe komt! Door het oordeel heen. Want God komt!

Het beeld dat Jesaja schetst is veel meer dan een prachtig schilderij van de zevende hemel. Het gaat niet om een zwijmelbeeld, een fata morgana, zoals je ze in de woestijn vaker tegenkomt. Het gaat niet om romantische gezelligheid zoals die je in deze kersttijd door de folders en de reclames aangeprezen wordt.

Wat Jesaja aankondigt, moet echt serieus genomen worden. Als deze steppe gaat bloeien, is dat niet voor een dag of een week. Maar voor eeuwig.

God komt! Niet voor niets roept Jesaja zijn volksgenoten op om de trillende handen sterk te maken en de knikkende knieën recht te zetten.

God komt! Met wraak en vergelding.

Daar kun je knikkende knieën en trillende handen van krijgen.

Dat gebeurt ook in Jes.34 – het andere plaatje. Van verwoesting en uitputting van de aarde. Een gevaarlijke wildernis, levensgevaarlijke roofdieren, dorens en distels die de burchten overwoekeren, vuur en zwavel die van het land opstijgen. Omdat God een dag van wraak houdt. Een jaar van vergelding. Tegen de vijanden van Sion.

Als God komt, dan komt Hij met bevrijding door het oordeel heen. Verkijk je niet op het kleine kindje Jezus, waarvan we volgende week de geboorte vieren. Hij komt – zoals hij zelf zegt – om Gods vuur op de aarde te brengen. En het Koninkrijk te openen voor mensen die bij hem schuilen. Als God komt – dan verandert het leven radicaal.

Als God komt – dan betekent dat de hel voor zijn vijanden. En een paradijs voor zijn kinderen. De steppe gaat voor de een over in een poel van vuur. De steppe gaat voor een

ander bloeien als een lelie. Omdat slechtheid, zonde, dood en onrecht verwijderd zijn. De steppe gaat bloeien! Zeker! Echte bloei, blijvende bloei. Omdat de bevrijding voortkomt uit Gods recht. Onrecht is met wortel en tak uitgeroeid. Niet alleen het gif, maar ook de angel is verwijderd. Want God komt! Daarom kun je ernaar uitkijken. Ook naar het oordeel van God. Als het kwaad vernietigd is, de dood overwonnen, de gebrokenheid geheeld en het onrecht verwijderd. Alleen dan gaat de steppe werkelijk bloeien.

**

God komt. Met wraak en vergelding.

Nee, Gods 'wraak' is niet een spiraal van onbeheerst en emotioneel geweld. Het is zijn oordeel over het kwaad. Het is zijn 'nee' tegen slechtheid en zijn 'ja' tegen zijn geliefde volk. God verwijdert onrecht. Hij zuivert zijn schepping. En zo verlost Hij zijn kinderen.

Zware woorden, zeker. Gods vergelding – dat klinkt naar oorlog en geweld, naar rampen en het wereldeinde. En tegelijk ligt daarin de bevrijding voor Gods kinderen. God verbreekt de banden van zonde en schuld. Hij slaat de gevangenis kapot die mensen om zichzelf heenbouwen. En verlost zo zijn mensen.

Zonder vergelding ontstaat geen vrede. Zonder gerechtigheid is er geen blijvende toekomst. Dat herkennen. In ons zit altijd ergens een rechtsbalans. Hij heeft mij onrecht aangedaan – hij moet er wel voor boeten. Eerst moet er recht gedaan worden, desnoods door geweld. Maar als oude rekeningen vereffend zijn, zijn nieuwe rekeningen weer ontstaan. En de spiraal van geweld en oordeel gaat door. Tot vrede en verzoening zal het niet komen.

Vergelding en wraak vormen snel een spiraal. Niet alleen in de wereld, maar ook op kleinere schaal: binnen de kerk, binnen de familie, binnen de klas. Verzoening kan pas als de dader tot schuldenkenning komt. Eerst moet het rechtgezet worden.

We begrijpen dus ergens dat er vergelding moet plaatsvinden, voor de heilstijd aanbreekt. Maar we houden het idee dat wij die vergelding moeten organiseren. Als het gaat over onrecht en oneerlijke behandeling, dan weten wij ook nog wel wat te noemen wat rechtgezet zou moeten worden. Als het gaat over leven in vrede, dan hebben wij wel idee onder welke voorwaarden dat met deze en gene gerealiseerd kan worden.

Maar zou het niet beter zijn om het aan onze God over te laten? Hij komt! Met zijn vergelding. Hij zal regelen wat er geregeld moet worden, het onrecht verwijderen en zijn recht herstellen! Kunnen wij het niet beter aan God overlaten? In vertrouwen? En als het in zijn handen ligt, het zelf loslaten? En ons bezig houden met onszelf? Hoe kan ik zelf aan het oordeel van God ontkomen? Hoe wordt de verlossing van Christus ook mijn verlossing? Niet om mijn schade te ontkennen, mijn pijn weg te duwen en mijn verlangens te onderdrukken. Maar om het in zijn handen te leggen! En mij bezig te houden met de vraag: Hoe sta ik tegenover hem? Hoe zit het met mijn zonden en mijn schuld? Want ook die moeten verwijderd worden. Aan het kruis van Christus. Ook mijn schuld moet weg, anders bestaat er geen vrijheid. Mijn leven moet gezuiverd.

De steppe gaat bloeien! Zeker! Echte bloei, blijvende bloei. Omdat de bevrijding voortkomt uit Gods recht. Als God komt gaat de steppe werkelijk bloeien.

Messias en Geest brengen nieuw leven

Wanneer gaat dat gebeuren? Dat de steppe gaat bloeien? Dat mensen weer blij worden, dat dorheid voorbij is, dat mensen in vrede leven, met elkaar en met God? Het begint bij de Messias en de Geest. Zij brengen het nieuwe leven!

In de schets van Jesaja kun je het zien. Er zijn signalen die iets laten zien van Gods werk. Blinden kunnen weer licht en kleur zien. De oren van doven werken weer. Verlamde mensen maken salto's. Stomme mensen gaan zingen. Want er stroomt water over het land. De bronnen gaan open. Het leven krijgt klank en kleur.

Zie je het niet? Dit is wat er gebeurt! Waar ik kom, daar komen mensen tot leven. Dat zegt Jezus op de vraag van Johannes de Doper. Kijk! Hier bij mij gebeurt het! En ik zal mijn Geest uitstorten. Levend water over de aarde. Nieuwe bronnen worden aangeboord. Mensenlevens worden vruchtbaar.

Signalen van Gods werk. De bloeiende steppe begint bij Christus en zijn Geest. Letterlijk konden doven weer horen en blinden weer zien als Hij ze aanraakte. Verlamden gingen huppelen. Zelfs doden werden opgewekt. Letterlijk. Maar tegelijk met zo'n diep-geestelijke betekenis. Wie is er niet doof voor Gods stem? Wie is er niet blind voor Gods luister? Wie is er niet verlamd door de strikken van de zonde? Wie is er niet het zingen vergaan door verdriet en zorg? Bij Jezus leer je Gods stem horen. Gods heerlijkheid zien. Vergeving aanvaarden en met verwonderd enthousiasme spreken. Want je bent het Koninkrijk van God binnengegaan. In Jezus Christus. En je hebt zijn Geest ontvangen! Je bent tot leven gekomen, met hoofdletters. Tollenaars werden evangelisten, kinderen begonnen te zingen, vijanden gingen elkaar helpen, ouders en kinderen raakten verzoend. De Messias en zijn Geest brengen nieuw leven. Dorre levens gaan glanzen van verwondering. Moedeloze mensen gaan weer rechtop staan.

De oude kerkvader Hieronymus uit de 4^e eeuw zei het al: Jesaja is veel meer een evangelist dan een profeet: Hij laat ons de schatten van Christus prachtig zien!

Nieuw leven? Snap je wat Jesaja laat zien? Wat er bij Jezus gebeurt? Wat zijn Geest in jou doet? Laat je raken door de liefde van Jezus. Open je hart voor zijn genade. Laat je vullen door zijn Geest. Dan komt er diepe verwondering in je leven. Blijvende blijdschap. Dan komen liefde en verbondenheid tot bloei. Ervaar je de troost en bemoediging van de gemeenschap. De Messias en de Geest vormen het geheim van de bloeiende steppe. Vertrouw je toe aan de Heer, Jezus Christus. En het levend water zal over je leven stromen: Jij bent een kind van God. Niet vanwege jezelf. Maar vanwege zijn genade. Daarin ligt vergeving en genezing. Je bent een kind van God. Voor eeuwig. En daarin vind je ruimte voor een ander, vriend en zelfs vijand. Zo leer je genieten van het goede, ook als het kleine fragmenten zijn. Zo gaan je ogen weer glinsteren. Vertrouw je toe aan je Heer en zijn Geest.

Zo ontstaat een heilige en veilige weg

Zo ontstaat een heilige en veilige weg. Zo schildert Jesaja verder aan het plaatje van de bloeiende steppe. Er gaat een gebaande weg lopen. Een weg door de steppe.

Bij Jesaja is 'een weg' altijd de weg naar de Heer. Terug naar Sion. Voor zijn volksgenoten die God de rug toegekeerd hadden. Voor zijn volksgenoten die in ballingschap waren weggevoerd. God zal een weg banen. Een weg terug naar Hem.

De weg naar de Heer. Dat is de weg die langs de stations van schuldbelijdenis, vergeving, bekering en nieuwe toewijding loopt. Van elk van die stations neem je iets mee. Het is de weg van het verbond. Die altijd open staat. Wie je ook bent, wat je ook gedaan hebt en in welke situatie je je ook bevindt. De weg die je steeds opnieuw moet gaan. Langs de stations van schuldbelijdenis, vergeving, bekering en nieuwe toewijding. Niet omdat Gods vergeving beperkt zou zijn. Maar omdat jij een zondaar blijft.

Zo ga je de weg. Het is een heilige weg! Het gaat ergens om. Het komt erop aan hoe je leeft. Of je met God leeft of zonder God. Of je zijn geboden serieus neemt of ze naar je hand zet. Een heilige weg: of je de verleidingen weerstaat, en ook de krachten van hebzucht, eer, verliefdheid, woede, alcohol, rijkdom en seks. Heb je de bloeiende steppe op het netvlies? Ga dan de heilige weg. Zeg nee tegen de zonde! Zeg nee tegen halfslachtig geloof. Zeg nee tegen een plekje aan de rand. Zeg nee tegen de lievigheid. Zeg nee tegen het vage ietsisme. Zeg nee tegen gemakzucht in kerkgang, bidden en bijbellezen. Zeg nee tegen dwaze verhalen. Maar kijk in de spiegel van Gods wet. Vertrouw je toe aan de Heer. En laat je vullen door Gods Geest. Laat je niet binden. Maar leef in de vrijheid van Christus en zijn Geest. En zoek de heilige weg! De weg die glanst van de belofte.

Dat is ook een veilige weg. Een beveiligde weg. Waar gaandeweg de grote verleider zal wijken. Waar bedreigingen geen vat meer op je krijgen. Waar schaamte niet meer verlamt. En onrecht niet meer blokkeert. Waar zelfs de dood geen eindpunt, maar een doorgang zal betekenen. Een doorgang naar huis!

En de vrijgekochten komen juichend thuis!

De steppe ... zal bloeien.

Juichend komen de vrijgekochten thuis.

Vrijgekocht! Uit de macht van de boze. Uit het oordeel. Uit de gebrokenheid. Uit de zinloosheid en dorheid. De steppe zal bloeien!

De gebaande weg brengt je naar Sion. Naar huis! De stad waar alleen vreugde, vrede en vrijheid overblijven. Omdat verdriet, gebondenheid en onrecht eruit wegvlugten. Want dat blijft nooit bestaan in de aanwezigheid van God.

God schept een ruimte, waar slechten, dwazen en onreinen niets te zoeken hebben.

Waar de demper eraf gaat. Waar mensen elkaar aanvaarden. Waar onbegrip is overwonnen, vijanden elkaar omhelzen, fouten zijn vergeven, persoonlijkheidsstoornissen zijn verdwenen, generaties dezelfde kant opkijken.

Jesaja schildert ons de bloeiende steppe. Door het oordeel van God heen. Met wortel en tak wordt het onrecht verwijderd. De Messias en de Geest brengen nieuw leven.

Het is één hartochtelijke oproep: verlies je verlangen niet! Juist in de werkelijkheid van je leven. In de gebrokenheid van deze wereld. De steppe zal bloeien! Heb je trillende handen en knikkende knieën? Een moedeloos volk? Vertrouw je toe aan Christus en zijn Geest. Ga de gebaande weg! En juichend zul je thuis komen.

Amen